

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету д.ю.н.,

професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК5. ФІЛОСОФІЯ

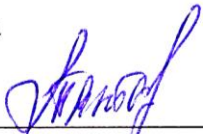
Галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u>

Одеса - 2024 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін № 1 від 29 серпня 2024 року.

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Іванова Оксана Станіславівна	0672586884	okmegalodon2021@ukr.net

Завідувач кафедри мистецтвознавства
та загальногуманітарних дисциплін
д.мист., доцент

Анжеліка ТАТАРНИКОВА

Гарант освітньої програми
к.п.н., доцент

Світлана ЄРМАКОВА

Узгоджено
Начальник навчального відділу

Лариса РАЙЧЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120	Галузь – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	обов'язкова	
	Спеціальність – 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
Мова навчання – українська	Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень	28 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота та індивідуальні завдання	
		64 год.	108 год.
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«**Філософія**» - є обов'язковим курсом професійної підготовки майбутніх бакалаврів – психологів.

Мета вивчення дисципліни «**Філософія**» – полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти навички інтелектуальної діяльності, які дозволять їм всебічно підходити до аналізу та розв'язання проблем майбутньої професійної діяльності. Виходячи з накопиченого історичного досвіду людства, вироблених методологічних принципів і спрямованості до безумовної цінності людської особистості, навчальна дисципліна «Філософія» сприяє формуванню освіченого спеціаліста, здатного працювати в умовах професійної мобільності, який може відійти від стереотипів і запропонувати нові ідеї і рішення.

Вивчення курсу «**Філософія**», як дисципліни саме для здобувачів спеціальності 053 «Психологія» – це вивчення розділу філософії, який займається дослідженням та вивченням методології та основ психології. Філософія в контексті методології та основ психології займається аналізом отриманих знань у рамках психології, перевіряє психологічні теорії щодо їх науковості та достовірності, досліджує природу встановлюваних ними психологічних законів, розкриває філософські засади базових теоретико-методологічних категорій – психіка, свідомість, особистість, діяльність.

Передумови для вивчення дисципліни – знання із таких дисциплін як-от: «Історії України та української культури», Академічна доброчесність та професійна етика».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Філософія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючи принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Навчальна дисципліна «Філософія» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- на понятійному рівні – основні методологічні та теоретичні категорії, поняття, що визначають зміст навчального предмету «Філософія», його структуру в розрізі загального процесу пізнання психічного;
- правильність застосовування відповідних методологічних підходів до конкретних психічних явищ.

Вміння:

- розуміти якісні зміни та оновлень, що відбуваються на сучасному етапі пізнання психічного;
- визначати останні зміни та доповнення, що спричинені впливом постпозитивістської та мостомодерністських концепцій;
- пояснювати зміст культурної психології;
- застосувати знання: на рівні відтворення – правильно оцінювати сутність та зміст процесу пізнання психічного, орієнтуватися в сучасних психологічних напрямках та школах; на творчому рівні – використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати комунікативно-інтерактивні явища.

Навички:

- упорядковувати набуті знання у вигляді виконання індивідуальних завдань;
- аргументовано обговорити та пояснити особливості філософії психології як інтегративної наукової дисципліни та її значення для побудови несуперечливого теоретичного концепту психічного.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і структура філософії. Історичні витоки філософії.

Філософія: предмет, об'єкт та завдання. Загальна характеристика проблем сучасної психології. Система «людина-психологія-суспільство» як предмет філософії психології. Функції філософії психології. Взаємодія психології та філософії у історичному контексті. Основні етапи розвитку філософії. Стародавня філософія. Середньовічна філософія. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія. Сучасна філософія. Позитивізм, екзистенціалізм, постмодернізм.

Трактування необхідності постійного самовдосконалення різними філософськими течіями (стоїцизм, екзистенціалізм та ін.).

Тема 2. Співіснування і взаємодоповнювальність різних способів пізнання світу.

Проблема наукового пізнання.

Філософія психології як міждисциплінарна галузь наукового знання. Співвідношення пізнавальних та ідеологічних аспектів філософії психології. Предмет і завдання, принципи, категорії науки. Гуманістичні цінності у філософії та їх роль у формуванні соціально відповідальної поведінки. Філософські основи соціальної відповідальності: від античності до сучасності.

Тема 3. Філософія науки. Сучасні проблеми аналізу розвитку науки.

Філософський аналіз розвитку психології як експериментальної науки. Антропосоціогенез та соціокультурний розвиток людської цивілізації. Психологія як емпірична наука. Філософські основи психологічних досліджень. Особливості різних способів пізнання. Філософський аналіз розвитку психології як експериментальної науки. Пояснення та розуміння, екстерналістські та інтерналістські підходи до дослідження психіки. Феноменологія як наука про світогляд, її зв'язок із психологією світу.

Тема 4. Еволюція філософських уявлень про природу, людину й суспільство.

Роль психології у науковому пізнанні навколишньої й внутрішньої дійсності. Загальнонаукові принципи психології: взаємодія й розвиток, причинність, цілісність, активність, суб'єктивність, реконструкція. Поняття соціальної справедливості. Рівність і справедливість. Соціальна справедливість і індивідуальна відповідальність.

Тема 5. Діалектика як інструмент пізнання.

Закони і категорії діалектики. Людське життя – пошук всезагального. Філософський аналіз дослідницьких парадигм у психології. Еволюція філософських поглядів на людину та її

світ. Психоеаналіз в основі конструювання соціальної реальності. Психоеаналітична герменевтика. Деконструкція суб'єкта у психоеаналізі.

Тема 6. Персоналізм як напрям сучасної психології. Прагматизм як напрям психологічних досліджень. Діяльнісний підхід у філософії психології.

Персоналізм як напрям сучасної психології. Реалізації ідей персоналізму у психології. Засадничі ідеї філософії персоналізму. Персоналістський аналіз особистості та її внутрішня будова. Прагматизм, як напрям психологічних досліджень. Філософія прагматизму та біхевіоризм. Інструменталізм як різновид прагматизму. Екзистенційна та гуманістична філософія психології. Соціальна психологія. Соціокультурні та історичні передумови вивчення людини як соціальної істоти. Соціальний конструктивізм як епістемологічний та антропологічний вимір. Становлення зрілої особистості крізь призму антропології Феномен мудрості. Питання про принципову можливість формалізації мудрості. Віра та вірування. Структура віри як соціально-психологічний феномен.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Предмет і структура філософії. Історичні витоки філософії.	18	4	4	10	24	2	2	20
Тема 2. Співіснування і взаємодоповнювальність різних способів пізнання світу. Проблема наукового пізнання.	18	4	4	10	20			20
Тема 3. Філософія науки. Сучасні проблеми аналізу розвитку науки.	18	4	4	10	24	2	2	20
Тема 4. Еволюція філософських уявлень про природу, людину й суспільство.	18	4	4	10	20			20
Тема 5. Діалектика як інструмент пізнання.	20	4	4	12	24			20
Тема 6. Персоналізм як напрям сучасної психології. Прагматизм як напрям психологічних досліджень. Діяльнісний підхід у філософії психології	28	8	8	12	8	2	2	8
Усього годин	120	28	28	64	120	6	6	108
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН								

5. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет і структура філософії. Історичні витоки філософії. 1. Філософія психології: предмет, об'єкт та завдання. 2. Система «людина-психологія-суспільство» як предмет філософії психології. Функції філософії психології. 3. Взаємодія психології та філософії у історичному контексті.	4	2

2	Тема 2. Співіснування і взаємодоповнювальність різних способів пізнання світу. Проблема наукового пізнання. 1. Співвідношення пізнавальних та ідеологічних аспектів філософії психології. 2. Предмет і завдання, принципи, категорії науки. 3. Гуманістичні цінності у філософії.	4	
	Тема 3. Філософія науки. Сучасні проблеми аналізу розвитку науки. 1. Антропосоціогенез та соціокультурний розвиток людської цивілізації. 2. Психологія як емпірична наука. 3. Філософські основи психологічних досліджень. 4. Пояснення та розуміння, екстерналістські та інтерналістські підходи до дослідження психіки.	4	
	Тема 4. Еволюція філософських уявлень про природу, людину й суспільство. 1. Роль психології у науковому пізнанні навколишньої й внутрішньої дійсності. 2. Пізнавальне ставлення людини до світу: оптимізм, скептицизм, агностицизм. 3. Загальнонаукові принципи психології: взаємодія й розвиток, причинність, цілісність, активність, суб'єктивність, реконструкція.	4	2
	Тема 5. Діалектика як інструмент пізнання. 1. Вчення про монадологію Г. Ляйбніца. 2. Поняття існування та психологія самоствердження людини (Й. Гердер). 3. Ідея волюнтаризму у психології: А. Шопенгауер. 4. Проблема стимулюючого начала людської діяльності у роботах німецького ірраціоналізму. 5. Етична природа совісті (Г. Гегель). 6. Людина як монада (Г. Ляйбніц). 7. Спочатку був вчинок (Й. Гете). 8. Мотивація людської діяльності (Ф. Ніцше).	4	2
	Тема 6. Персоналізм як напрям сучасної психології. Прагматизм як напрям психологічних досліджень. Діяльнісний підхід у філософії психології. 1. Реалізації ідей персоналізму у психології. 2. Прагматизм, як напрям психологічних досліджень. 3. Екзистенційна та гуманістична філософія психології. 4. Діяльнісний підхід у філософії психології. 5. Проблема людини у соціальній філософії.	8	
	Всього	28	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Філософія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, презентацій тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю – заліку.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет і структура філософії. Історичні витоки філософії. <i>Практичні завдання.</i> <u>Підготувати доповіді:</u> 1. Арістотель і концепція «еудемонії»: як філософія щастя пов'язана з професійним самовдосконаленням. 2. Кантівське розуміння обов'язку та морального самовдосконалення у професійному житті. 3. Сократ і ідея самопізнання в професійному контексті: роль філософії у самовдосконаленні. <u>Підготувати есе.</u> Філософія психології як міждисциплінарна галузь наукового знання.	10	20
2	Тема 2. Співіснування і взаємодоповнювальність різних способів пізнання світу. Проблема наукового пізнання. <i>Практичні завдання.</i> <u>Підготувати доповіді:</u> 1. Гуманізм як філософська основа соціально відповідальної поведінки. 2. Демократичні цінності в професійній діяльності: філософський аналіз. 3. Філософія прав людини: демократичні цінності та відповідальна поведінка. 4. Філософія доброчесності: як етичні концепції впливають на громадську діяльність. 5. Екофілософія як основа соціальної відповідальності в сучасному світі. 6. Співвідношення пізнавальних та ідеологічних аспектів філософії психології.	10	20
3	Тема 3. Філософія науки. Сучасні проблеми аналізу розвитку науки Практичні завдання <u>Підготувати есе</u> <i>Проблеми психології у контексті розвитку стародавньої та середньовічної філософії.</i> 1. Філософсько-психологічні ідеї доби античності. 1.) Натурфілософський підхід до психіки та психології. 2.) Антропологічні інтенції у філософських вченнях стоїків, скептиків, епікурійців. 2. Філософсько-психологічна думка середньовіччя. 1.) Теологічний підхід до розуміння людини та її місця у світі. 2.) Антропологічні принципи у ранньосередньовічній психології.	10	20
4	Тема 4. Еволюція філософських уявлень про природу, людину й суспільство. 1. Чи є соціальна справедливість об'єктивним моральним принципом чи вона залежить від культурного контексту? 2. Чи є принцип “кожному за заслугами” більш справедливим, ніж “кожному порівну”? 3. Як концепція соціальної справедливості змінювалася від Платона та Арістотеля до Ролза і Ноціка? 4. Чи є справедливість лише продуктом суспільного договору (Гоббс, Руссо)?	10	20

	5. Чи повинна справедливість виходити за межі держави і стосуватися всього світу? Практичні завдання <u>Підготувати есе.</u> <i>Дослідження як відображення й творчість.</i> 1. Чуттєве та раціонально-логічне пізнання. 2. Інтуїтивне пізнання. <i>Дуалістична природа людини: ідеї мислителів Відродження та Нового часу.</i> 1. Мотиваційне визначення вчинку в епоху Відродження. 1.) Мотивація та вчинок. Формування й боротьба мотивів. 2.) Поняття волі та інтересу в політичній психології Н. Макіавеллі. 3.) Вчення про душу як безкінечність розуму. 2. Дуалізм природи людської душі. 1.) Протилежності в психічній природі людини (Н. Кузанський). 2.) Боротьба мотивів і двоїстість людської природи (М. Монтень). 3.) «Мислю, значить існую» (Р. Декарт). 4.) Самопізнання як розкриття вселюдського в собі (Т. Гоббс). 5.) Самолюбство як визначальна пристрасть людини (Ф. Ларошфуко). 6.) «Немає нічого у інтелекті, чого б раніше не було у відчуттях» (Дж. Локк). <i>Філософсько-антропологічні погляди німецької класичної філософії</i> 1. Філософсько-антропологічні ідеї німецької класичної філософії. 1.) І. Кант: антропологія під кутом прагматизму. 2.) Вчинок як осердя феноменології (Й. Фіхте). 3.) Психологія розірваної свідомості та етична природа совісті (Г. Гегель). <u>Скласти психологічний глосарій за темою заняття.</u>		
5	Тема 5. Діалектика як інструмент пізнання. Практичні завдання <u>Підготувати есе.</u> 1. Людське життя – пошук всезагального 2. Філософський аналіз дослідницьких парадигм у психології 3. Дослідження як відображення й творчість 4. Еволюція філософських поглядів на людину та її світ 5. Психоаналіз в основі конструювання соціальної реальності 6. Фройдистська концепція психоаналізу 7. Послідовники та ревізіоністи вчення З. Фрейда. 8. Основні ідеї психоаналізу у поясненні природи свідомості людини	12	20
6	Тема 6. Персоналізм як напрям сучасної психології. Прагматизм як напрям психологічних досліджень. Діяльнісний підхід у філософії психології. 1. Персоналізм як напрям сучасної психології 2. Реалізації ідей персоналізму у психології 3. Аналіз особистості крізь призму філософії персоналізму. 4. Прагматизм як напрям психологічних досліджень 5. Філософія прагматизму та психологія 6. Інструменталізм як різновид прагматизму. 7. Екзистенційна та гуманістична філософія 8. Філософський аспект екзистенційної психології 9. Джерела екзистенційної психології у психіатрії. 10. Діяльнісний підхід у філософії психології	12	8

11.Онтологія діяльності 12. Категорії діяльнісного підходу. 13. Мислення як діяльність. 14. Теорії походження внутрішнього світу. 15. Екзистенційна психологія про норму. 16. Основні ідеї гуманістичної психології 17. Соціальна психологія. 18. Місце соціальної психології серед наук про суспільство. 19. Антропологічна дилема: співвідношення біологічного та соціального в людині 20. Проблема людини у соціальній філософії. 21.Становлення зрілої особистості крізь призму антропології. Скласти психологічний глосарій за темою заняття.		
Всього	64	108

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)
--	--

Питання до екзамену

1. Поняття про філософію. Предмет і структура філософії.
2. Онтологія. Теорія пізнання. Логіка. Етика. Естетика.
3. Основний метод філософського пізнання.
4. Основне питання філософії. Матеріалізм. Ідеалізм.
5. Філософські учення Стародавньої Індії.
6. Філософські учення Стародавнього Китаю.
7. Філософські учення Стародавньої Греції.
8. Середньовічна арабська філософія.
9. Середньовічна християнська філософія.
10. Матеріалізм нового часу.
11. Французький матеріалізм.
12. Німецька класична філософія.
13. Виникнення і розвиток марксистської філософії. Розробка положень марксистської філософії.
14. Вульгарний матеріалізм.
15. Неокантіанство.
16. Інтуїтивізм.

17. Позитивізм.
18. Неогегельянство.
19. Прагматизм.
20. Філософія життя.
21. Феноменологія.
22. Неореалізм. Критичний реалізм.
23. Непозитивізм. Логічний емпіризм. Логічний прагматизм. Лінгвістична філософія.
24. Персоналізм.
25. Екзистенціалізм.
26. Неотомізм.
27. Філософська антропологія.
28. Філософська герменевтика.
29. Структуралізм.
30. Франкфуртська школа.
31. Критичний раціоналізм.
32. Психологічні переконання в Стародавній Греції.
33. Інтерпретація психології Аристотеля в томізмі, неотомізмі, у Ф.Брентано.
34. Елементи психології у філософії 17 століття.
35. Передумови для виділення психології в самостійну науку.
36. Розвиток власного научно-категорійного апарату психології.
37. Психоаналіз.
38. Неофрейдізм.
39. Біхевіорізм.
40. Необіхевіорізм.
41. Топологічна психологія.
42. Генетична епістемологія.
43. Позитивізм.
44. Перетворення методологічних начал психології в СРСР.
45. Затвердження марксистської методології в радянській психології.
46. Психічна реальність як предмет психології.
47. Поняття про філософію науки.
48. Етапи розвитку філософії науки.
49. Концепція логічного позитивізму.
50. Опис розвитку наукового знання.
51. Проблеми сучасної філософії науки.
52. Поняття про пізнання.
53. Поняття про метод.
54. Методологія.
55. Моделювання.
56. Поняття про діалектику.
57. Діалектичний матеріалізм.
58. Основні закони матеріалістичної діалектики.
59. Поняття про категорію. Категорії діалектики.
60. Асоціанізм.
61. Гештальтпсихологія.
62. Глибинна психологія.
63. Психоаналіз.
64. Теорія Мелані Кляйн.
65. Его-психологія.
66. Теорія об'єктних відносин.
67. Селф-психологія.
68. Аналітична психологія.

69. Архетипічна психологія.
70. Юнгіанська символдрама (кататимно-імагінативна терапія).
71. Філософські основи арт-терапія.
72. Процесуально орієнтована психологія.
73. Пісочна терапія: філософські засади виникнення методу
74. Соціоніка.
75. Гуманістична психологія.
76. Трансперсональна психологія.
77. Екзистенціальна психологія (екзистенціальний аналіз Л.Бінсвангера, М. Боса, В.Франкла, А.Ленгле, екзистенціальне консультування Дж.Б'юдженала, І.Ялома).
78. Інтегральна психологія.
79. Методологічна суть категорії підходу в науковому дослідженні.
80. Методологічні підходи до вивчення психічного.
81. Діяльнісний підхід.
82. Неодіяльнісний історико-еволюційний підхід.
83. Системний підхід.
84. Знаковий, мовний підхід.
85. Вчинковий підхід.
86. Антропологічний підхід.
87. Системно-суб'єктний підхід.
88. Психосоціальний підхід.
89. Інтегральний підхід.
90. Інтеграційний підхід.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН (максимум 50 балів)

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить

правильні відповіді;

- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

самостійне вивчення, для переводу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;

- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переводу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину

навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Велитченко Л.К. Філософія психології: програмн. довідник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 554 с.
2. Вільчинський Ю. М. та ін. Філософія: навч. Посібник. Київ: КНЕУ, 2019. 368 с.
3. Горбенко Ю.Л., Клименко Ю.О., Моргун В.Ф. Філософія психології: тексти. Хрестоматія для студентів психологічних спеціальностей. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 402 с.
4. Москалець В. П. Психологія особистості. Підручник, 3 вид. перероб. доповн. В. П. Москалець. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – 364 с.
5. Романовський О.Г., Михайличенко В.С., Грень Л.М. Філософія психології: навч. посіб. для студентів напряму підготовки «Психологія». Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 140 с.
6. Чорна Л.С. Філософія психології: Навчально-методичний комплекс з дисципліни. Чернігів: ЧОППО, 2017. 44 с.

Допоміжна

1. Бичко А. К., Бичко І. В., Табачковський В. Г. Історія філософії: Підручник. К.:Либідь, 2001. 408 с.
2. Вступ до філософії: Історико-філософська пропедевтика: Підручник / Г. І. Волинка, В. І. Гусєв, І. В. Огородник, Ю. О. Федів; За ред. Г. І. Волинка. К.: Вища школа, 1999. 624 с.
3. Данилюк І. Історія психології в Україні. К.: Либідь, 2002. 152 с.
4. Іванова О. С. Філософія психології: ноосферний розвиток інформаційного суспільства. Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (14-15 вересня 2023р.), м. Одеса. – Міжнародний гуманітарний університет. 338 с. URL: <http://surl.li/lsnqd> - С. 123
5. Іванова О. С. Особливості соціального розвитку наукових кадрів у цифрову еру. Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (14-15 вересня 2023р.), м. Одеса. – Міжнародний гуманітарний університет. 338 с. URL: <http://surl.li/lsnqd> - С. 120
6. Ivanova O. Influence of the Neuro-Educational Environment on One's Socialization under Total Digitalization // Yermakova S., Ivanova O., Horytska O., Polishchuk V., Polukhtovych T., Vivcharenko T. (2023) Influence of the Neuro-Educational Environment on One's Socialization under Total Digitalization. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 12(1), 136-153. Vol. 12 No. 1 (2023, BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience / Psychology.

7. Іванова О. С., Єрмакова С.С. Особистість в контексті ноосферного гуманізму. Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції «Управління якістю підготовки фахівців» XXVII (м. Одеса-Хорватія-Польща-Румунія, 21-22 квітня 2022р.). – Одеса, 2022. – Ч. 2 – С.37-38.
8. Філософія психології: тексти. Хрестоматія для студентів псих. спец. / укл. Ю.Л. Горбенко, Ю.О. Клименко, В.Ф. Моргун. Прлтава: ПНПУ ім.. В.Г. Короленка, 2017. 402с.
9. Сергієнко В. В. Філософські проблеми наукового пізнання: навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2011. 103 с.
10. Філософія психології: навч. посіб. / О.Г. Романовський, В.Є. Михайліченко, Л.М. Грець. Харків: Вид-вл НТУ, 2016. 320 с
11. Щукін, Є. О. Філософія психології в Україні / Є. О. Щукін, І. Є. Чугуєва // Гуманіт. вісн. НУК. Миколаїв : НУК, 2011. Вип. 4. С. 128–129.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного гуманітарного університету: офіційний сайт. URL: https://mgu.edu.ua/science_library
2. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
3. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>